

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 004682 22 Кж 4
Бања Лука, 06.08.2024. године

Врховни суд Републике Српске, у саставу судија др Вељко Икановић као предсједника вијећа, Светлане Марић и Весне Антонић као чланова вијећа, уз учешће записничарке Ање Давидовић, у кривичном предмету оптуженог А.К. због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца из Источног Сарајева и браниоца оптуженог, адвоката Бојана Веселиновића из Сарајева, изјављеним против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 004682 21 К од 16.05.2022. године, у сједници вијећа која је у јавном дијелу одржана у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића и браниоца оптуженог, адвоката Бојана Веселиновића, дана 06.08.2024. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

Уважава се жалба браниоца оптуженог А.К., укида пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 004682 21 К од 16.05.2022. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 004682 21 К од 16.05.2022. године, оптужени А.К. је оглашен кривим због кривичног дјела угрожавање јавног саобраћаја из члана 402. става 4. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17, 104/18, 15/21, 89/21 и 73/23, надаље у тексту: КЗ РС), чињенично описано у изреци те пресуде и за то дјела му је на основу истог законског прописа и уз примјену чланова 42. став 1. тачке 1. и 4., 46. став 1. и 2., 51. став 1. и 2. и 59. став 1. КЗ РС, изречена казна затвора од 8 (осам) година, у коју је урачунато вријеме које је провео у притвору од 11.08. до 11.11.2020. године, те му је поред те казне затвора изречена и казна забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 2 (двије) године, почев од правоснажности пресуде, у коју казну се не урачунава вријеме проведено на издржавању казне затвора. Истом пресудом је оптужени обавезан на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, надаље у тексту: ЗКП РС), да плати трошкове поступка у укупном износу од 2.805,60 КМ у року од 30 дана по правоснажности пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Против те пресуде, жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац из Источног Сарајева и бранилац оптуженог, адвокат Бојан Веселиновић из Сарајева. Тужилац је жалбу изјавио због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи у одлуци о казни тако да се оптуженом изрекне казна затвора коју закон прописује као максималну за предметно кривично дјело. Бранилац оптуженог је жалбу изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног законика, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи од оптужбе или да се пресуда укине и суђење понови.

Сједница вијећа одржана је сходно одредбама члана 318. став 1, 3. и 4. ЗКП РС, у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића и браниоца оптуженог, адвоката Бојана Веселиновића, те у одсутности уредно обавијештеног оптуженог. Републички јавни тужилац је остао код свих навода жалбе окружног јавног тужиоца, као и приједлога те жалбе, да се побијана пресуда преиначи у одлуци о казни тако да се оптуженом изрекне казна затвора у дужем трајању. Бранилац оптуженог је остао код свих навода и приједлога жалбе коју је изјавио у корист оптуженог, те је у спис суда уложио пресуде које су донесене у међувремену према оптуженом, за које сматра да имају значаја за утврђивање чињеничног стања и одлучивање у овом предмету.

Суд је испитао побијану пресуду сходно члану 320. ЗКП РС, по свим наводима жалби, имајући у виду стање предметних списа, па је одлучио као у изреци овог рјешења из разлога који слиједе.

Основано се у жалби браниоца наводи да је изрека побијане пресуде неразумљива и противрјечна разлозима, који су дати у њеном образложењу у погледу узрока предметне саобраћајне несреће и виности оптуженог, као чињеница одлучних за постојање кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја из члана 402. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС и кривичне одговорности оптуженог као извршиоца тог дјела, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, због које је побијану пресуду нужно укинути и предмет вратити на поновно суђење.

У изреци пресуде је наведено да је оптужени поступио супротно члану 43. став 1. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, јер није прилагодио брзину кретања возила “карактеристикама и стању пута, видљивости, атмосферским приликама и саобраћајним знаковима”, што су прописане околности којима је по наведеној законској одредби, сваки возач дужан да прилагоди брзину кретања возила, али се те околности ничим не конкретизују, па је и нејасно какве су биле карактеристике и стање предметне дионице магистралног пута М2-508 Пале – Љубогошта, на којој је дошло до саобраћајне несреће (која дионица пута се као мјесто извршења дјела такође ближе не одређује), нити је јасно каква је била видљивост и какве су биле атмосферске прилике у критично вријеме. Уз то, иако се оптуженом ставља на терет да је возио неприлагођеном брзином, не одређује се брзина која би била прилагођена конкретним саобраћајним условима. Умјесто тога се наводи да је оптужени “на дијелу пута гдје је ограничена брзина на 60 км/х возио брзином од 75 км/х, иако је безбједна брзина била до 59 км/х”, што одређује вожњу оптуженог као

недозвољену (али му се с тим у вези не ставља на терет кршење одговарајућег саобраћајног прописа), а умјесто прилагођене брзине се утврђује „безбједна“ брзина. Ова нејасноћа у погледу прилагођене брзине (као чињенице одлучне за опис кршења саобраћајног прописа из члана 43. став 1. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ), на коју је основано указано жалбом браниоца, није разјашњена ни у разлозима који су дати у образложењу побијане пресуде (на стр. 6. пасус 1.), јер се с тим у вези суд позива на налаз и мишљење вјештака саобраћајне струке - да се возач Мерцедеса кретао брзином већом од дозвољене за предметну дионицу пута, да је услијед тога изгубио могућност да избјегне саобраћајну незгоду и да је таква његова возња “у директној узрочној вези са настанком саобраћајне незгоде”, губећи из вида да брзине које је вјештак израчунао и означио као безбједне или као брзину избјегавања (којом би оптужени могао форсираним кочењем избјећи судар), нужно не морају представљати и прилагођену брзину, пошто вјештак, у складу са улогом коју има у кривичном поступку, врши са аспекта своје струке просторно временску анализу саобраћајне несреће и утврђује с тим у вези одређене релевантне чињенице, при чему његова улога није да их подводи под одређене законске појмове и прописе, што је у искључивој надлежности суда.

Уз то, иако суд прихвата наведени налаз и мишљење вјештака у погледу брзине кретања возила као узрока настанка саобраћајне несреће, то не произлази из описа дјела за које је оптуженог огласио кривим, у којем се брзина кретања возила којом је управљао оптужени, не доводи у узрочну везу са његовом радњом скретања на лијеву страну пута, већ се ова радња непрописног скретања (уз радњу не држања возила што ближе десној ивици коловоза), описује као самостална радња оптуженог, која је непосредно довела до судара возила на лијевој страни пута. То је узрок саобраћајне несреће учинило нејасним и противрјечним разлозима који су дати у погледу ове одлучне чињенице у образложењу пресуде. Остало је нејасно да ли је оптужени због брзине којом се кретао изгубио контролу над возилом и прешао на лијеву коловозну траку, или је до тог скретања дошло из неких других разлога. На главном претресу је извршен преглед видео снимка саобраћајне несреће (снимљен камером која је стационирана на тунелу испред којег се несрећа десила), али овај доказ суд у образложењу своје пресуде само помиње (набрајајући изведене доказе оптужбе и у оквиру изјашњења вјештака и приговора одбране), али не врши његову садржинску анализу и оцјену у складу са правилом из члана 295. став 2. ЗКП РС. Стога остаје нејасно шта је уопште на снимку забиљежено и да ли је и шта суд утврдио на основу овог доказа објективне природе, чија је доказна вриједност несумњива. Стога се жалбом браниоца основано приговара да су изостали разлози о чињеницама одлучним за оцјену наведеног доказа, што представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

На исту битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, указују и противрјечни наводи у изреци побијане пресуде и разлози из њеног образложења, у погледу виности оптуженог, као чињенице одлучне за утврђивање његове кривичне одговорности, од које зависи и примјена Кривичног законика. У изреци пресуде се наводи да је оптужени био “свјестан да услијед описаних радњи може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот људи, на што је и пристао”, чиме је виност оптуженог одређена као евентуални умишљај, док се у образложењу пресуде с тим у вези дају

противрјечни разлози, па се тако наводи (на стр. 8. пасус 3.) да је оптужени “основно кривично дјело угрожавања јавног саобраћаја извршено са умишљајем, који се, према опису утврђеног поступања оптуженог, сврстава у евентуални умишљај, јер је оптужени био свјестан да таквом непрописном вожњом, кршећи низ саобраћајних прописа, може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот људи, па када се и поред тога одлучује да возилом управља у јавном саобраћају, на поменути начин, он пристаје на наступање посљедице, иако је не жели”, а потом (на стр. 9. пасус 1. пресуде) се наводи да се “оптужени није придржавао саобраћајних прописа, из чега произилази да је олако држао да неће наступити посљедица основног дјела, која се састоји у конкретној, непосредној, стварној, блиској опасности по животе људи, која је и реализована повређивањем два лица и њиховом смрћу”, што виности оптуженог опредјељује као свјесни нехат, а не евентуални умишљај. Дакле, постоји знатна противрјечност разлога у погледу вољног елемента виности оптуженог, који опредјељује разлику између свјесног нехата и евентуалног умишљаја, као елемената блажег и тежег облика кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја, прописаних одредбама члана 402. став 3. и 4. КЗ РС, у чему се огледа наведена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Изрека побијане пресуде је оставила и дилему да ли је утврђена концентрација алкохола у крви оптуженог “од око 0,30 g/kg”, одредила алкохолисаност оптуженог, јер се по одредби члана 174. став 2. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ сматра да је возач под дејством алкохола ако му је концентрација алкохола у крви већа од 0,30 g/kg, коју могућност оставља неодређено утврђена концентрација “од око 0,30 g/kg”. С тим у вези се истина у образложењу побијане пресуде (на стр. 7. пасусу 2.) наводи да суд није нашао доказаним наводе оптужбе да је оптужни возио под дејством алкохола (при чему се неправилно наводи да би то било “супротно одредбама члана 173. став 1. и 2) Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ”, умјесто одредби члана 174. став 1. тог закона), што није конзистентно са наводима изреке у којој је утврђена концентрација алкохола у крви оптуженог од око 0,30 g/kg, оставила и могућност супротног закључка, тј. да је оптужени возио под дејством алкохола, на коју нејасноћу и контрадикторност је жалбом браниоца основано указано.

Нејасан је опис дјела за које је оптужени оглашен кривим и у наводима да је возилом управљао „без важеће возачке дозволе, што је супротно са чланом 172. став 1. и 2. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ“, јер оставља и могућност да оптужени уопште није имао важећу возачку дозволу, чиме би прекршио пропис из став 1. члана 172. наведеног закона, али отвара и могућност да ју је имао, али је није држао код себе и томе прекршио пропис из става 2. члана 172. наведеног закона. Кршење оба саобраћајна прописа истовремено није могуће, јер само возач који има важећу возачку дозволу може да је у току вожње код себе држи или не држи. Уз то, није јасно ни да ли је и у каву везу суд довео кршење овог саобраћајног прописа из члана 172. став 1. Закона о основама безбједности саобраћаја на путевима у БиХ, са проузроковањем предметне саобраћајне несреће и кривицом оптуженог, јер сама по себи околност што оптужени није имао важећу возачку дозволу, није довољна да упути на његово поступање с евентуалним умишљајем.

Из изнесених разлога је овај суд утврдио да су основани приговори жалбе браниоца да је побијаном пресудом учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС у различитим облицима, због чега је побијану пресуду нужно укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно суђење, како је и одлучено овим рјешењем на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Због наведене битне повреде одредаба кривичног поступка, нису постојале процесне претпоставке да суд испита побијану пресуду по осталим приговорима жалбе браниоца и одлучи о жалби тужиоца, која је изјављена само због одлуке о казни.

Поновни поступак ће првостепени суд провести у складу с одредбама члана 331. ЗКП РС и уз савјесну оцјену свих изведених доказа, сходно члану 295. став 2. ЗКП РС, донијеће одговарајућу нову пресуду, коју ће писмено издати у складу са релевантним одредбама члана 304. ЗКП РС, без повреда на које је указано и овим рјешењем, водећи при том рачуна о наводима жалби браниоца и тужиоца (о којима овај суд није имао процесних услова да одлучује), чиме ће бити у прилици да донесе закониту и правилну одлуку у овом кривичном предмету.

Записничарка
Ања Давидовић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић